

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ЛАБОРАТОРІЯ ФОРТЕПІАННОГО МУЗИКУВАННЯ

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

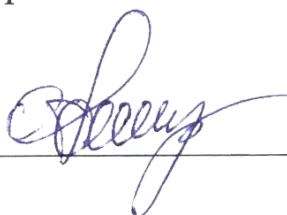
освітньо-професійної програми Музичне мистецтво

Силабус освітнього компонента «Лабораторія фортепіанного музикування» підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальності 025 Музичне мистецтво за освітньо-професійною програмою Музичне мистецтво

Розробник: Гордійчук Людмила Василівна, старший викладач кафедри музичного мистецтва.

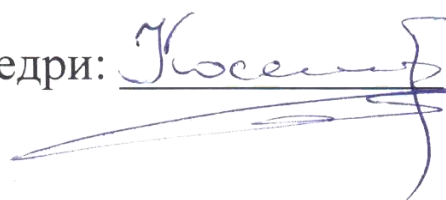
Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

 Гонтар Олег Савович

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

протокол № 2 від 19 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри: Косинець Іван Іванович

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 025 Музичне мистецтво Освітньо-професійна програма Музичне мистецтво	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання 3
		Семестр 6-ий
		Індивідуальні 30 год.
		Самостійна робота 110 год.
		Консультації 10 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові **Гордійчук Людмила Василівна**

Науковий ступінь -

Вчене звання -

Посада **старший викладач кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація (+380506704414, hordiychuk.ludmila@vnu.edu.ua)

Дні занять (<https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК

Освітній компонент «Лабораторія фортепіанного музикування» спрямований на професійну підготовку майбутніх фахівців у галузі 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітнього ступеня бакалавр. Даний ОК є важливою складовою інструментально-виконавської та професійно-педагогічної підготовки майбутнього фахівця, передбачає оволодіння сучасними інструментально-виконавськими прийомами, що необхідні для роботи, навичками читання з аркуша, здатності до створення та реалізації власних концепцій у інструментально-виконавській діяльності.

2. Пререквізити. Засвоєння вибіркового ОК «Лабораторія фортепіанного музикування» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з освітнього компонента: «Фахова майстерність» (предметний модуль Фортепіано та інструментальний ансамбль), «Практика слухацької діяльності».

Постреквізити. Освітні компоненти, які будуть використовувати результати навчання даного ОК: «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Кваліфікаційна робота», «Атестаційний екзаме́н».

3. Мета і завдання ОК.

Метою вибіркового ОК «Лабораторія фортепіанного музикування» є підготовка всебічно підготовленого фахівця, здібного на високому рівні впроваджувати передові методи та тенденції сучасної музичної педагогіки. Система навчання забезпечує повноцінну

професійну освіту та творчий розвиток майбутнього фахівця, сприяє формуванню інструментально-технічних та художньо-виконавських умінь, вироблення навичок ансамблевого виконання, розуміння інструментального мистецтва, підготовка до концертної діяльності.

Основними завдання вивчення ОК «Музичний інструмент» є:

- вивчення інструментального репертуару, різнохарактерного за змістом, жанром та стилем, що сприяє естетичному та духовному розвитку здобувача освіти;
- розвиток слухових і інструментальних навичок: розвиток почуття ритму, музичної пам'яті, оволодіння прийомами звуковедення, набуття навичок гри в ансамблі;
- прищеплення навичок свідомого, активного, глибокого, реалістичного, художнього виконання інструментальних творів через розкриття ідейно-художнього змісту, виявлення засобів музичної виразності, обґрунтування виконавської інтерпретації;
- розширення діапазону сприйняття студентом художніх образів, засобів виконавської виразності;
- набуття навичок інструментального мислення, ознайомлення з репертуаром різних інструментальних груп та стилів.

4. Результати навчання (Компетентності).

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у галузі музичного мистецтва під час практичної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних компетенцій, теорій та методів відповідної науки та предметної сфери і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування.

5. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Інструментально-технічна підготовка							
Тема 1. Вивчення двох різнохарактерних музичних творів	32			7	23	2	ІРЗО/10
Тема 2. Інструктивно-технічна підготовка. Вивчення етюду та п'єси малої форми	43			8	32	3	ІРЗО/10
Разом за модулем 1	75			15	55	5	ІРЗО/20
Змістовий модуль 2. Основи художньо-виконавської підготовки							
Тема 3. Вивчення двох музичних творів естрадного характеру	32			7	23	2	ІРЗО/10
Тема 4. Художньо-виконавська підготовка. Вивчення двох різножанрових інструментальних творів	43			8	32	3	ІРЗО/10
Разом за модулем 2	75			15	55	5	ІРЗО/20
Види підсумкових робіт							Бал
Модульна контрольна робота 1							30
Модульна контрольна робота 2							30
Всього годин / Балів	150			30	110	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРЗО – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

- вдосконалення виконавських прийомів та штрихів;
- прослуховування аудіо та відеозаписів виконуваних творів іншими виконавцями;
- вивчення гам, арпеджіо, акордів;
- вивчення етюду, фортепіанних п'єс та поліфонічних творів.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, академічний обмін, навчання за подвійним дипломом) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедурою, деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час контрольних робіт заборонено використання мобільних девайсів, гаджетів. Мобільні пристрої дозволяється

використовувати лише під час он-лайн занять та підготовки практичних та індивідуальних завдань.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

При перескладанні заліку анулюються усі попередньо набрані бали. У цьому випадку здобувачу освіти пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, яке передбачає:

- 1) перескладання двох МКР, що передбачає виконання двох різнохарактерних творів (по 1 в кожній МКР) – по 30 балів за кожне, усього 60 балів;
- 2) виконання двох етюдів – по 10 балів за кожен, письмова анотація на фортепіанні твори, що вивчались – по 10 балів за кожну, усього 40 балів.

Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти:

10-8 балів – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на фортепіано, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

7-5 балів – отримують здобувачі освіти, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

4-3 бали – отримують здобувачі освіти, які недостатньо володіють інструментальними навичками, допущено значну кількість художньо-технічних помилок;

1-2 бали – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – відповідь відсутня.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з вибіркового ОК «Лабораторія фортепіанного музикування» є залік, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем навчального матеріалу. Залік проводиться у формі академконцерту, як контрольний захід під час залікової сесії. Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом, отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач освіти засвоїв навчальний матеріал згідно навчальної програми, впевнено володіє інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Вміє застосовувати набуті знання на практиці, розв'язувати творчі завдання.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач освіти оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні, не володіє основними практичними навичками.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та індивідуальних занять і має за мету перевірку рівня професійної готовності здобувачів освіти. Максимальна кількість балів поточного контролю становить - 40 балів.

Підсумковий модульний контроль здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульних контрольних робіт: виконання двох різнохарактерних творів (по 1 в кожній МКР).

Максимальний бал, отриманий за дві МКР становить 60 балів.

Критерії оцінювання МКР (по 30 балів)

30-21 бал – отримують здобувачі освіти, які вільно володіють інструментальними навичками, технічною та художньо-виконавською майстерністю; усвідомленою та артистичною грою на інструменті, яскраво та переконливо втілюють музичний образ;

20-11 балів – отримують здобувачі, які на середньому рівні володіють інструментально-технічними навичками та художньо-виконавськими вміннями. Впевнене виконання програмових вимог з незначною кількістю змістовних помилок;

10-1 балів – здобувач освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у розумінні основних понять, не зміг правильно узагальнити вивчений матеріал;

0 балів – завдання не виконано.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Гаркуша Л. І., Економова О. С. Формування інструментально- виконавського досвіду майбутнього вчителя музичного мистецтва: навч. метод. посіб. для студ. вищ. навч. зал. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 84 с.
2. Гордійчук Л. В. Самостійна робота над музичним твором: основні етапи та методи : методичні рекомендації для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво» з дисципліни «Спеціальний музичний інструмент. Фортепіано» Луцьк.: Ключі, 2017. 28 с.
3. Гордійчук А. М., Гордійчук Л. В. Особливості самостійної роботи студентів в процесі інструментально-виконавської підготовки. Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Херсон: Херсонський державний університет, 2017. Вип. 80 (2). С.135-139.
4. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Розвиток навичок читання з аркуша майбутнього піаніста-концертмейстера в процесі ансамблевого виконавства. Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору : теорія, методологія, практика : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю. Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2020. С. 79-81.
5. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю. Основи художньо-виконавської майстерності піаніста-концертмейстера. Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва : культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції / наук. ред. канд. пед. Наук Панасюк С.Л. Луцьк : ЧНУ імені Лесі українки, 2020. Вип. 1. С.46-48.

6. Економова Е. К. Організація співтворчості: навч. посібник для концертмейстера і співака. Одеса, 2003. 208 с.
7. Молчанова Т. О. Мистецтво піаніста-концертмейстера: навч. посібник. Львів: СПОЛОМ, 2007, 216 с.
8. Молчанова Т. О. З історії ансамблевого музикування: монографія. Львів: Державна музична академія імені М. В. Лисенка, 2005. 160 с.
9. Молчанова Т. О. Мала енциклопедія піаніста-концертмейстера, артиста камерного ансамблю. Львів: СПОЛОМ, 2013, 288 с.
10. Скларов О. Д. Методика викладання курсу фортепіано (формування і розвиток виконавських навичок учнів): Навч. посіб. Х.: ХДАК, 2002. 192 с.
11. Фоміна Т. М. Стильові принципи фортепіанного виконання і можливості індивідуальної виконавської інтерпретації. Одеса: Астропринт, 2014. 136 с.
12. Плеченко Т. М. Методика роботи з музично-інструментальними колективами : навч.-метод. посіб. для студ. мист. ф-ту пед. ун-ту. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2009. 232 с.
13. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан, 2005. 357 с.

Додаткова література

1. Значення вікових та психологічних особливостей учнів у формуванні та розвитку інтересу до гри на фортепіано: методичні рекомендації для закладів початкової мистецької освіти / уклад. І.К. Глінкіна. Київ, 2022. 25 с.
2. Історія виконавства: конспекти лекцій з навчальної дисципліни для студентів мистецьких закладів освіти (спеціалізація «Фортепіано») / О.В.Косилова, Н.І.Путря, Т.І.Буравльова, Т.М.Лобаченко, Л.В.Зіноватна. Київ, 2019. 258 с.
3. Лісовий В.А., Мельничук Я.М., Бойчук І.І. Основний музичний інструмент (фортепіано): навчально-методичний посібник. Чернівці: Рута, 2007. 69 с.
4. Музичний інструмент фортепіано естрадно-джазового спрямування: методичні рекомендації для початкової мистецької освіти / уклад. Л.М.Ковальова, А.А.Саратська. Київ, 2021. 19 с.
5. Некрасов Ю. Комплексне навчання гри на фортепіано : Навч.-метод. посіб. Одеса: АстроПринт, 2000. 148 с.
6. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки : метод. посіб. Тернопіль : СМП «АСТОН», 2000. 68 с.
7. Фортепіано. Самостійна робота: методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівнів акредитації / уклад. С.С. Воробйова, С.Ю. Конопльова. Київ : «Фірма «ІНКІОС», 2006, 24 с.